

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 19 października 2016 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej KORWiN: Koalicja Odnowy
Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja o źródłach pozyskania środków finansowych
w 2015 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 38a ust. 2 pkt 5 i 7 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 924, z późn. zm.¹⁾)

postanawia

odrzuć sprawozdanie partii politycznej KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2015 r. **z powodu** naruszenia art. 25 ust. 4a oraz art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych.

Uzasadnienie

Partia polityczna KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja (EwP 343) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2015 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Do sprawozdania załączono opinię i raport biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą, z badania sprawozdania w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. Nr 33 poz. 269).

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1064 i 1485 oraz z 2016 r. poz. 1157.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie przedłożonych dokumentów, opinii i raportu biegłego rewidenta oraz udzielonych przez Partię wyjaśnień i uzupełnień stwierdziła, co następuje.

W okresie sprawozdawczym Partia posiadała rachunek bankowy o nr 92 2490 0005 0000 4530 8604 6544 oraz rachunek bankowy przeznaczony do gromadzenia składek członkowskich o nr 25 2490 0005 0000 4600 4684 3410, prowadzone w banku Alior Bank w Warszawie. Jak wynika z załączonych do sprawozdania umów, rachunki te zostały otwarte 25 sierpnia 2015 r. Partia posiadała również 41 rachunków pomocniczych, na których nie odnotowano żadnych operacji.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) partia polityczna KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja wykazała, iż w okresie sprawozdawczym uzyskała przychody w łącznej wysokości 1 431 387,41 zł, w całości zgromadzone na rachunkach bankowych, na które złożyły się:

- składki członkowskie: 25 900,00 zł;
- środki pochodzące z darowizn od osób fizycznych: 1 405 487,41 zł.

W sprawozdaniu wykazano, że Partia przyjęła wpłaty dokonane z naruszeniem przepisów ustawy o partiach politycznych w łącznej kwocie 3 060,00 zł, w tym wpłaty:

- dokonane w niewłaściwej formie, z naruszeniem art. 25 ust. 5 ustawy: 1 195,00 zł;
- z rachunków podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, co do których nie uzyskano oświadczeń o uprawnieniu przedsiębiorcy do korzystania z rachunku do rozliczeń prywatnych: 730,00 zł;
- wpłaty dokonane przez osobę inną niż wskazana w tytule przelewu, co do których nie uzyskano oświadczeń nadawcy przelewu o osobie darczyńcy: 1 025,00 zł;
- wpłaty dokonane przez osobę, co do której powzięto wątpliwość co do faktu zamieszkiwania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej: 110,00 zł.

Pozostałe wpłaty dokonane na rachunki bankowe Partii przez osoby fizyczne pochodzą, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, od obywateli polskich, mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, mieszczą się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby, określonym w art. 25 ust. 4 ustawy o partiach politycznych, a ich forma jest zgodna z określoną w art. 25 ust. 5 ustawy.

Wpłaty uznane przez Partię za nieprawidłowe wskutek niedokonania ich czekiem, przelewem lub kartą płatniczą, w rzeczywistości zostały dokonane zgodnie z wymogami art. 25 ust. 5 ustawy o partiach politycznych, ponieważ wpłacone kwoty nie przekraczały minimalnego wynagrodzenia za pracę, wynoszącego w 2015 r. 1 750,00 zł. Odpowiadając na wezwanie Państwowej Komisji Wyborczej, skierowane

w trybie art. 34a ust. 2 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, Partia wyjaśniła w piśmie, które wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej w dniu 26 września 2016 r., że od dnia sporządzenia sprawozdania, z jednym wyjątkiem, wyjaśniono wątpliwości dotyczące wpłat uznanych za nieprawidłowe i ustalono, że dokonane one zostały zgodnie z przepisami ustawy o partiach politycznych. Wyjaśnienia zostały poparte załączonymi do pisma dokumentami.

Wpłata, której prawidłowości Partia nie ustaliła, została dokonana w dniu 6 października 2015 r. przez Leszka Czarneckiego. W historii rachunku bankowego Partii dane posiadacza rachunku, z którego dokonano przelewu zawierają adres zamieszkania w Danii, natomiast w tytule przelewu podano adres w Polsce. Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła na podstawie danych z ewidencji ludności, że Leszek Czarnecki, zamieszkuje stale pod wskazanym w tytule przelewu adresem na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z czym przyjęcie wpłaty przez niego dokonanej nie narusza przepisów ustawy o partiach politycznych.

W okresie sprawozdawczym partia polityczna KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja posiadała Fundusz Wyborczy, którego środki gromadzone były na rachunku bankowym nr 76 2490 0005 0000 4600 3770 9845, prowadzonym w banku Alior Bank w Warszawie. Jak wynika z załączonej do sprawozdania umowy, rachunek ten został otwarty 25 sierpnia 2015 r.

W sprawozdaniu wykazano, że na rachunek Funduszu Wyborczego pozyskano środki w łącznej kwocie 1 644 320,73 zł, w tym:

- pochodzące z wpłat od osób fizycznych: 246 487,89 zł, dokonane z zachowaniem limitu określonego w art. 36a ust 1 i 2 ustawy o partiach politycznych oraz w formie zgodnej z art. 36a ust. 3 ustawy;
- pochodzące z wpłat własnych (z rachunku bieżącego Partii): 1 397 832,84 zł.

Wydatki Funduszu Wyborczego wykazano w kwocie 1 644 320,73, którą przeznaczono na finansowanie udziału Partii w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r.; kwota 1 540 000,00 zł została przekazana na rachunek bankowy Komitetu Wyborczego KORWiN, a kwota 104 320,73 zł została przeznaczona na pokrycie niespłaconych zobowiązań tego Komitetu.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. stan konta Funduszu Wyborczego wynosił 0,00 zł.

Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła, m.in. na podstawie informacji dostępnych w Internecie, w tym na stronie internetowej www.partiakorwin.pl, w serwisach Facebook i YouTube, że w okresie sprawozdawczym Gastrona Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Złota 7/18 (producent napoju energetycznego „Korwin Energy Drink”) oraz producenci koszulek, bluz, okularów przeciwsłonecznych, przypinek, kawy, słodyczy, materiałów agitacyjnych wykorzystywanych

do prowadzenia kampanii wyborczej, kalendarzy, breloczków, pasków, itp., sprzedawali za pośrednictwem Versatile Krzysztof Hołowacz z siedzibą w Warszawie, ul. Puławska 138A lok. 2, prowadzącym sklep internetowy pod adresem www.sklepkorwin.pl, określany jako „Oficjalny Sklep KORWiN”, oraz w licznych sklepach stacjonarnych, wyroby opatrzone symbolem graficznym partii politycznej KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja. W związku z powyższym Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się do Partii o wyjaśnienie stosunków łączących ją z producentami i dystrybutorami wskazanych przedmiotów. Ponieważ historia rachunków bankowych Partii nie wykazywała ponoszenia przez nią kosztów prowadzenia strony internetowej www.partiakorwin.pl, Państwowa Komisja Wyborcza wystąpiła do Partii również o wyjaśnienie sposobu finansowania tej strony. Ponadto zwrócono się o wyjaśnienie, z jakich środków finansowane były koszty korzystania Partii z różnych pomieszczeń, organizacja konferencji prasowych (koszty wykorzystywanych dekoracji, koszt rejestracji i redakcji materiałów zamieszczanych w Internecie itp.), wydatki związane z przygotowaniem materiałów graficznych wykorzystywanych przez Partię, w szczególności symbolu graficznego Partii, wydatki związane z imprezami organizowanymi przez Partię w 2015 r. oraz wydatki związane z prowadzeniem w Internecie portalu „Bliżej Prawdy”, określanego jako „portal oddziału KORWiN Mrągowo”.

Z wyjaśnień udzielonych przez Partię na wezwanie Państwowej Komisji Wyborczej wynika, że część wskazanych wyżej usług na rzecz Partii świadczona była nieodpłatnie przez osoby fizyczne. Należą do nich udostępnienie pomieszczeń i organizacja imprez partyjnych, wycenione łącznie na kwotę 12 200,00 zł.

Partia wyjaśniła również, że nie ponosiła kosztów prowadzenia strony internetowej www.partiakorwin.pl, która była własnością jej sympatyka, zamieszczającego na stronie nieodpłatnie materiały Partii. Wartość tej usługi wyceniono na 1 000,00 zł. W wyjaśnieniach wskazano także, że Partia nie ma wpływu na treści zamieszczane na wspomnianej stronie, niezwiązane z jej działalnością, np. dotyczące sklepu internetowego pod adresem www.sklepkorwin.pl.

Partia wyjaśniła ponadto, że nie była powiązana z Gastrona Sp. z o.o., Versatile Krzysztof Hołowacz, producentami wyrobów opatrzonych symbolem graficznym Partii żadnymi stosunkami cywilnoprawnymi. Wyjaśniając kwestię sposobu sfinansowania projektu symbolu graficznego Partii wskazano, że nie jest ona właścicielem autorskich praw majątkowych do tego symbolu, lecz zawarła z osobą fizyczną będącą posiadaczem tych praw umowę nieodpłatnego udzielenia licencji niewyłącznej na korzystanie z niego. Jako licencjodawca niewyłączny Partia nie ma wpływu na udzielanie licencji na wykorzystywanie tego samego symbolu przez inne podmioty.

Z wyjaśnień Partii wynika również, że portal „Blżej Prawdy”, określający się jako „portal oddziału KORWiN Mrągowo” nie jest prowadzony, administrowany ani finansowany przez żadną osobę uprawnioną do reprezentowania Partii, a Partia nie ma z nim nic wspólnego i nie bierze odpowiedzialności za treści na nim publikowane.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie wyjaśnień Partii i załączonych do nich dokumentów, stwierdza, że przyjęcie od osób fizycznych wskazanych w wyjaśnieniach nieodpłatnie świadczonych na rzecz Partii usług o łącznej wartości 13 200,00 zł nie narusza przepisów ustawy o partiach politycznych. Jednakże wartości te nie zostały wykazane w sprawozdaniu, co oznacza, że zostało ono sporządzone niezgodnie ze stanem faktycznym. Działanie takie narusza ustawowy obowiązek sprawozdawczy, określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych. Zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy uchybienie to nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania.

Odmiennie należy ocenić działalność polegającą na sprzedaży przez wskazane wyżej podmioty gospodarcze dużych ilości przedmiotów opatrzonych symbolem graficznym partii politycznej KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja. Jak wyjaśniła Partia, podmioty te nie są związane z nią żadnymi stosunkami, w szczególności Partia nie zamawiała u nich odpłatnych usług polegających na jej promocji przez masowe umieszczanie na wyrobach jej symbolu graficznego. Należy zatem uznać, że świadczyły one bezumownie nieodpłatne usługi na rzecz Partii, co stanowi naruszenie art. 25 ust. 4a ustawy o partiach politycznych. Zgodnie z powołanym przepisem partii politycznej mogą być przekazywane świadczenia niepieniężne wyłącznie przez obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej; przyjęcie zatem takich świadczeń od podmiotów prowadzących działalność gospodarczą narusza ten przepis. Na podstawie dostępnych danych nie można dokonać dokładnej wyceny uzyskanych przez Partię korzyści, jednak z pewnością można stwierdzić, że mają one znaczną wartość, ponieważ sprzedaż przedmiotów promujących Partię odbywała się w sklepie internetowym reklamowanym na cieszącej się dużym zainteresowaniem stronie internetowej Partii i na obserwowanym przez wielu użytkowników jej profilu w serwisie Facebook, a także w co najmniej kilkudziesięciu sklepach stacjonarnych; oznacza to, że Partia skorzystała z kampanii reklamowej, której odpłatne przeprowadzenie wiązałoby się ze znacznymi kosztami. Zgodnie z art. 38a ust. 2 pkt 7 ustawy wskazane uchybienie skutkuje odrzuceniem sprawozdania.

Nie sposób przy tym uwzględnić wyjaśnień Partii dotyczących jej symbolu graficznego i strony internetowej. W ocenie Państwowej Komisji Wyborczej zarówno sposób ukształtowania stosunków prawnych pomiędzy Partią a właścicielem praw

autorskich do jej symbolu graficznego, jak pomiędzy Partią a właścicielem strony internetowej www.partiakorwin.pl, zmierzał do obejścia prawa. Partia nabyła niewyłączną licencję na korzystanie ze swojego symbolu graficznego, co pozwala jej powoływać się na możliwość udzielania przez właściciela praw autorskich licencji na jego wykorzystywanie także innym podmiotom, np. wykorzystującym go w celach komercyjnych. Partia twierdzi, że nie ma wpływu na to, komu i do jakiego wykorzystania właściciel praw autorskich udziela takich licencji, a nawet nie wie, kto licencje takie nabył, jednocześnie jednak wykorzystywała przedmioty nabywane od wyżej wskazanych przedsiębiorców do własnej działalności, m.in. w kampanii wyborczej, co potwierdziła w swoich wyjaśnieniach. Partia traktuje zatem przedmioty opatrzone symbolem identycznym z jej symbolem graficznym (rzekomo wykorzystywanym przez przedsiębiorców bez związku z wykorzystywaniem go przez Partię) jako opatrzone jej symbolem graficznym. Podobnie, korzystając z będącej własnością innej osoby strony internetowej www.partiakorwin.pl, Partia powołuje się na to, że nie ma wpływu na treści zamieszczone na tej stronie, a niedostarczone przez nią. Należy jednak zauważyć, że treści pochodzące i nie pochodzące od Partii nie zostały na tej stronie internetowej w żaden sposób odróżnione, co powoduje, że odbiorca, kierując się obecnością nazwy Partii i jej symboli na tej stronie, uznaje ją za kontrolowaną w całości przez Partię. Pozbawiając się dla pozoru za pomocą opisanych rozwiązań wpływu na działalność podmiotów rozpowszechniających towary opatrzone symbolem graficznym Partii oraz na zawartość strony internetowej identyfikowanej z Partią usiłuje ona obejść przepisy ustawy o partiach politycznych, zakazujące wspierania partii przez podmioty inne, niż osoby fizyczne.

Partia nie może przy tym uchylać się od współodpowiedzialności za działania podmiotów produkujących i dystrybuujących przedmioty opatrzone jej symbolem graficznym, ponieważ były one wykorzystywane przez nią samą do promowania Partii i jako gadżety wyborcze w kampanii wyborczej w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r. Jak wynika z dokumentów załączonych do sprawozdania Komitetu Wyborczego KORWiN, uczestniczącego w tych wyborach, a także wyjaśnień Partii, przedmioty takie były nabywane w celu prowadzenia agitacji wyborczej. Ponadto reklamy napoju energetycznego „Korwin Energy Drink” były eksponowane w czasie spotkań wyborczych. Fakty te świadczą o tym, że Partia świadomie korzystała z promocji za pomocą wspomnianych produktów. Produkty te były również reklamowane przez osoby wchodzące w skład władz partii politycznej KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja, w tym Janusza Korwin-Mikke, m.in. w serwisie Facebook, a także na profilu Partii w tym serwisie. Należy również zauważyć, że sprzedaż omawianych przedmiotów była opisywana przez przedsiębiorców jako „marketing polityczny”

i „sposób dotarcia do potencjalnych wyborców”, co świadczy o tym, że działalność ta miała na celu wspieranie Partii.

Opisane działania prowadzone były m.in. w okresie kampanii wyborczej w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r. Stanowiły zatem formę agitacji wyborczej, prowadzonej na rzecz utworzonego przez partię polityczną KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja Komitetu Wyborczego KORWiN. Zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych partia finansuje swój udział w wyborach wyłącznie poprzez przekazywanie środków pieniężnych z Funduszu Wyborczego na rachunek bankowy jej komitetu wyborczego. Wspieranie przez partię kampanii wyborczej w inny sposób, m.in. przez przyjmowanie przez partię nieodpłatnych usług polegających na promowaniu jej w okresie kampanii wyborczej przez inne podmioty, jest równoznaczne z finansowaniem kampanii wyborczej z pominięciem Funduszu Wyborczego i stanowi naruszenie wskazanego przepisu.

Ponadto, jak stwierdzono w trakcie badania sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego KORWiN, Partia organizowała w okresie kampanii wyborczej konferencje prasowe z udziałem osób wchodzących w skład władz partii politycznej KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja, w tym Janusza Korwin-Mikke, będącego równocześnie Pełnomocnikiem Wyborczym Komitetu. Zgodnie z art. 141 § 2 Kodeksu wyborczego od dnia przyjęcia przez właściwy organ wyborczy zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego do dnia wyborów partia polityczna, która samodzielnie utworzyła komitet wyborczy lub wchodzi w skład koalicji wyborczej, nie może prowadzić i finansować agitacji wyborczej na rzecz upowszechniania celów programowych partii politycznej. Koszty organizacji konferencji prasowych zarejestrowanych na filmach zamieszczonych w Internecie, w szczególności koszty wykorzystania w nich dekoracji, powinny zostać poniesione przez Komitet Wyborczy KORWiN. Finansowanie przez Partię takich działań jest równoznaczne z finansowaniem kampanii wyborczej z pominięciem Funduszu Wyborczego i stanowi naruszenie art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych.

Zgodnie z art. 38 ust. 2 pkt 5 ustawy o partiach politycznych opisane wyżej naruszenia art. 35 ust. 2 ustawy skutkują odrzuceniem sprawozdania.

Powołane przepisy stanowiące podstawę odrzucenia sprawozdania finansowego Partii mają przy tym charakter kategoryczny i nie pozostawiają żadnego marginesu na ocenę stopnia ich naruszenia. Nie ma też znaczenia dla oceny sprawozdania finansowego partii politycznej wartość świadczeń przyjętych z naruszeniem przepisów ustawy o partiach politycznych, istotne jest jedynie to, że nie była ona zerowa, co nie budzi wątpliwości.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Partii, dokumentów do niego załączonych, opinii i raportu biegłego rewidenta oraz wyjaśnień i uzupełnień organów statutowych Partii postanowiła, jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Wojciech Hermeliński*

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Koziulewicz,*
Sylwester Marciniak

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Błuś, Zbigniew Cieślak,*
Arkadiusz Despot-Mładanowicz, Wojciech Kręcisz, Janusz Niemcewicz